

**Een nyeu ghedicht van die wonderlike teykenen
ende plaghen dye gheschiet sijn in Portegale ende
te Lisuboene, ende oeck mede in Italien.**

[hsn. Draak]

- [1] Waer dat wi gaen, ja of verkeren,
om wat nyeus te horen, is elck begheerlijck.
Het si van princen, ja of van heeren,
coeplieden, lantslieden, geestelic of waerlijck.
5 Mer dese materie luyt, seer deerlijck,¹
also men nu in veel plaetsen hoort ende siet.
Van groten teykenen, seer vervaerlijck,
die in Portegale te Lisseboene zijn geschiet
seer wonderlike dingen, hoort dit bediet.
- 10 [2] Int jaer 1532 mede,
dies² menich mensce van drucke truert,
so is in Portegale, dats waerhede,
in diversce plaetsen groot jammer³ gebuert.
15 Men seyt dat te Lisseboene binnen, si u gheruert,
sulc aertbevinge was wel dertig dagen lanc,
datter in stadt veel huysen, starc gemuert,
neder vielen doer dese grote plague stranc.
Noyt mensce en hoerde so droeven sanc.
- 20 [3] Men seit dat hoer daerde niet en const ontdraghen⁴
ende dat die lieden vielen ter aerden doot.
Waer hoorde oyt man tot enigen dagen
van sulcke plagen ende jammer groot
25 als daer geboerde, ic segt u bloot!
Men seit datter sulc jammer was aen allen sijen.
Al datter was, dat was in groter noot.
Daer bleven veel beesten te dien tijen.
Hoe soude hem een mensce daer in verblijen?
- 30 [4] Niemant en verblide hem tot eniger uren,
die wiste hoe seer dat God op ons is verstoort.
Wie dat yet vermach, verdruct⁵ nu zijn gebueren
ende pijntse⁶ te worpen overboort
35 en wisende⁷ vanden bac int voetwater⁸ voort.
Hi en soude hem nau borgen⁹ twee weken!

[a1r]

[a2r]

¹ deerlijck: beklagenswaardig

² dies: waarom

³ jammer: treurigstemmend voorval

⁴ ontdraghen: staande houden

⁵ verdruct: werkt tegen

⁶ pijntse: overweegt

⁷ wisende: verwijzen naar

⁸ voetwater: water voor voetwassing

⁹ borgen: beschermen

Wat meendi dat God niet en siet of en hoort,
dat wi ons evenmensce dus versteken?¹⁰
Ic duchte God salt noch op ons wreken.

40

[5] Wi mochten onse sonden wel laten,
hadden wi enich verstant
ende dese grote teykenen vaten,
die geschiet sijn in so menich lant.

[a2v]

45

Ende te Luydick¹¹ oeck, si u becant,
daer was grote beroerte overal
geresen om de groten honger al te hant.
Mi deert dat ict gewaghen sal,
die armoede, groot ende smal.

50

[6] Men seyt dat binnen Lisseboene, der scoender stadt,
dats seker waer ende niet ghelogen,
met groten nijde ick seg u dat,
vier felle draken quamen gevlogen,
alsoe elck sien mochte met ooghen.
Elck al uit diverschen hoecken
ende gingen hoer daer te striden poghen,
so fellic, men soudes nau scriuen in boecken,
gingen si malcanderen daer ondersoecken.¹²

60

[7] Men seyt dat dese draken hebben gevochten
soe seer, dat si een mensche tot striden souden verwecken.¹³
Met also groten toorne als si mochten,
gingen si malcanderen die leden aftrecken,
so datmen noyt en sach tot geender plecken
van vier beesten, den strijt soe groot.
Want geen van hem vieren en wilde vertreken,
dus bleven si vier daer ter stede doot,
met groten nijde, ick segt u bloot.

[a3r]

70

[8] Men seyt dat twee kinderen van eender moeder gheboren saen
te Romen spraken met herten koen.
Deen seyde: ‘wie sal die Turcken wederstaen,
die tkersten bloet so fellick te niete doen?’
Dander seyde: ‘wilt mi te seggen spoon,
berecht mi dat met soeter talen,
wie sal die doden ter aerden doen?
Of waer salmen al twolc gaen halen,
diese begraven sullen, sonder falen?’

80

[9] Wi moghen nu wel suchten ende beven.
Wi menschen in deser werelt wijt,

[a3v]

¹⁰ versteken: verjagen

¹¹ Luydick: Luik (Duits: Lütich)

¹² ondersoecken: elkaar bestoken

¹³ verwecken: opwekken

	want God heeft sijn swaert op ons geheven om ons te plagen, des seker sijt.	
85	Waer sachmen oyt tot enigher tijt dese werelt in dus groter allenden? Laet ons Gode bidden, sonder respijt, dat hi sijn plagen van ons wil wenden eerse God op ons wil senden.	
90	[10] Ghi hebt wel ghehoort, dit is waerhede, o ghi edel menschen, verstaet dese les, hoe dat Romen, die machtige stede, doer den Tyber bina half verdroncken es ende alle dese Nederlanden, sijt seker des, Hollant, Zeelant int water stonden ende Vlaenderen ende Brabant, sijt des ghewes. Mi deert dat ict moet vermonden. ¹⁴ O here, dit is al om onse grote sonden.	
95		
100	[11] Int jaer [15]31, nae mijn onthouwen, sachmen een commete, ¹⁵ vierich ende snel, alsomen in den firmament mocht aenscouwen op sinte Berthelmeus avont, ¹⁶ verstaget wel, met eenen langen staerte seer fel, recht opstaende als een bernende kaerse vierich, ¹⁷ dwelc beteykent plague doer onse quade zonden rebel of grote bloetstortinge ¹⁸ ghierich. Laet ons om gracie bidden, God den vader goedertierich.	[a4r]
105		
110	[12] O menschen, wilt hier op dincken ende dient Gode met goeder oetmoet. Eer wi in onse sonden versincken, als die van Zodoma, ¹⁹ sijt dies wel vroet.	
115	Wilt doch beminnen v even kersten bloet. Dient God altoes met herten, met sinnen, ende hout die geboden der heiliger kerken goet. Wilt God ende Maria altoes beminnen, so suldi die gracie Gods ghewinnen.	
120	[hsn: twee geliefden]	[a4v]

¹⁴ vermonden: vertellen

¹⁵ commete: komeet

¹⁶ sinte Berthelmeus avont: Op de avond van Sint Bartholomeus (23 augustus)

¹⁷Zodoma: Sodoma, zondige stad uit het Oude Testament.

¹⁸ bernende kaerse vierich: verschijnsel aan de in de lucht gelijkend op vurig brandende kaars (Candela)

¹⁹ bloetstortinghe: bloedvergieten